

Kermisbeleid in Maasgouw

December 2024

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
1.1.	Aanleiding.....	3
1.2.	Historie van de kermis.....	3
1.3.	Kermis als cultureel erfgoed.....	3
2.	Visie op de kermissen in Maasgouw.....	4
3.	De gemeente organiseert de kermis in beginsel zelf.....	4
4.	Locaties en data.....	5
4.1.	Locaties.....	5
4.2.	Data.....	6
5.	Financiële uitgangspunten.....	6
6.	Juridische aspecten en regeldruk.....	7
7.	Openbare orde en veiligheid.....	7
8.	Duurzame en inclusieve kermis.....	7
8.1.	Duurzaamheid.....	7
8.2.	Inclusie.....	8
9.	Overige aspecten.....	8
9.1.	Gevarieerde kermis maar niet betalen voor attracties.....	8
9.2.	Samenwerking tussen kermisexploitanten en horecaondernemers.....	8
9.3.	Extra activiteiten op de kermis.....	9
9.4.	Initiatieven uit de samenleving.....	9
9.5.	Promotie.....	10

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Op 13 oktober 2016 stelde de gemeenteraad een nieuw kermisbeleid vast. In dit beleid stond het belang van het behoud van de kermissen in de gemeente Maasgouw voorop. De gemeenteraad besloot toen om de organisatie van kermissen door de gemeente voort te zetten en de kermissen te stimuleren door een aantal concrete maatregelen. Belangrijke maatregel was het afzien van pacht- en stroomkostenheffing behalve voor de kermis Maasbracht. De gemeenteraad besloot verder om het stimuleren van de kermis over te laten aan inwoners en de daartoe strekkende initiatieven, indien nodig, van gemeentewege te ondersteunen. In 2021 besloot het college om ook voor de kermis Maasbracht af te zien van pacht- en stroomkostenheffing.

Na ruim 8 jaar ervaring met het huidige beleid is het geldende beleid tegen het licht gehouden en zijn andere keuzes in het kermisbeleid overwogen. Er is een uitgebreid inwonersonderzoek uitgevoerd. Ook is er een bijeenkomst georganiseerd met kermisexploitanten. Ook vonden themabijeenkomsten plaats met raads- en burgerleden en met het college van B&W. Verder heeft overleg plaatsgevonden met horecaondernemers tijdens een horecaoverleg. Mede aan de hand van de ontvangen input is het voorliggende beleidskader opgesteld waarin beleidskeuzes voor de kermissen in Maasgouw voor de komende jaren worden vastgelegd.

Op 19 oktober 2023 verscheen de Wegwijzer gemeentelijk kermisbeleid¹. Dit is een praktische handreiking die beschrijft wat er komt kijken bij het organiseren van een kermis en heeft als doel bij te dragen aan een verbetering van de manier waarop de kermis in Nederland wordt georganiseerd. De wegwijzer heeft ook als inspiratie gediend voor dit beleidskader.

1.2. Historie van de kermis

De geschiedenis van de kermis gaat ver terug. In oorsprong was de kermis een katholiek feest in de vorm van een jaarmarkt, dat plaatsvond ter ere van de wijdingsdag van de parochiekerk van een plaats. Tijdens deze jaarmarkt werd een speciale kerkmis gehouden, een woord dat later verbasterde in 'kermis'. Vaak waren er optredens van toneelspelers en zang- en muziekgroepen. Bovendien bracht de kermis handel met zich mee, waardoor mensen er van alles konden kopen. In de loop der tijd kregen de kermissen een uitbundiger karakter en werd het meer een volksfeest. Vanaf de 17e en 18e eeuw werd het theater op kermissen steeds belangrijker. Rondreizende (toneel)gezelschappen brachten, exotische dieren mee en vermaak van mensen en dieren met bijzonder kenmerken kwamen veel voor. Ook handelende kwakzalvers trof men aan. Omdat er op kermissen altijd veel werd gedronken en regelmatig vechtpartijen uitbraken werd de kermis vanaf de 18e eeuw steeds meer gezien als onzedelijk, woest en onbeschaafd. In de 19e en 20e eeuw werd de kermis dan ook in veel gemeenten afgeschaft. Kermisexploitanten moesten alles uit de kast halen om hun handel te redden. De wederopstanding lukte uiteindelijk met name dankzij techniek en dan vooral door het gebruik van elektriciteit. Zeker de eerste botsauto's in 1927 en de rupsbaan enige tijd later bleken een sensatie. Draaimolens bleven, maar moderne varianten daarvan tilden vliegtuigjes de lucht in, tolden driezittes door elkaar en maakten een zwiepende schuinslag. De nadruk verschoof van zien naar beleven, waarbij de gemiddelde leeftijd van de kermisgangers steeds lager werd. Meer geciviliseerd en geactualiseerd keerde de kermis na de Tweede Wereldoorlog bijna overal in Nederland terug, daarbij geholpen door de algehele welvaartsstijging².

1.3. Kermis als cultureel erfgoed

Nagenoeg iedereen, van jong tot oud en van arm tot rijk, is weleens in zijn of haar leven op de kermis geweest. Een kermis brengt over het algemeen kleur en opwinding mee. De harten van jongeren gaan sneller kloppen en voor ouderen haalt de kermis vaak een schat aan herinneringen boven. Wie weet hebben ze hun partner op de kermis ontmoet, gedanst in de spiegel tent of het eerste kusje in de rups gekregen. Het gaat om het beeld dat de kermis bijdraagt aan de sociale cohesie binnen een samenleving: de kermis als een ontmoetingspunt voor alle lagen in de gemeenschap. De kermis die mensen verbindt. Deze functie had de kermis in het verleden, maar heeft de kermis nu ook nog voor veel mensen. De kermis kan als zodanig worden gezien als een laagdrempelig cultureel evenement. Iedere streek heeft zo zijn eigen manier van kermisvieren. De kermisfamilies die rondreizen met hun attracties hebben hun eigen cultuur, gewoonten en gebruiken. Ze wonen tijdens het seizoen in salonwagens en verblijven met de andere kermisfamilies op een terrein dat veelal tijdelijk bestempeld is tot

¹ Vereniging van Nederlandse Gemeenten (2023, september) *Wegwijzer gemeentelijk kermisbeleid, 'een mooie traditie'*

² Bron: <https://jefdejager.nl/kermis.php> en <https://isgiedenis.nl/nieuws/opkomst-en-ondergang-van-de-nederlandse-kermis>

kermisdorp. De kinderen gaan geregeld naar de Rijdende School en als de kermis is afgelopen, bouwen de exploitanten het liefst dezelfde nacht nog hun attractie af en reizen dan door naar de volgende plaats. De kermis is een traditie die in eeuwen is geëvolueerd tot hoe we het nu kennen.

Op grond van de hiervoor genoemde overwegingen, is door de kermisbranche in 2020 het proces ingezet om de kermiscultuur toe te voegen aan de lijst van Immaterieel Erfgoed^{3,4}. In juli 2022 is de kermiscultuur daadwerkelijk opgenomen in de Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland⁵. Hierbij hebben de betrokken indieners borgingsacties opgesteld, welke zijn te raadplegen op de website van het kenniscentrum Immaterieel Erfgoed⁶. Hierbij wordt onder meer genoemd het bevorderen van bewustwording en het inzetten op verschillende vormen van communicatie, het ontwikkelen van een strategisch kermiscultuur c.q. kermiserfgoedbeleid en het stimuleren van gemeenten en kermisorganisatoren om componenten die kermis in het verleden had, zoals muziek, theater, kijkwerk en circus, indien mogelijk te integreren. De bijschrijving op de lijst betekent geen officiële erkenning door UNESCO. Het betekent wel dat er een gemeenschap is die zich verbonden voelt met het erfgoed en zich daarom actief inzet voor het doorgeven daarvan.

2. Visie op de kermissen in Maasgouw

De gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de realisatie en organisatie van kermissen is weliswaar historisch verklaarbaar maar volgens het college geen vanzelfsprekendheid. Volgens het college is het (laten) organiseren van kermissen geen kerntaak van de gemeente, toch ziet het college dat voor inwoners en ondernemers de kermissen waarde (kunnen) hebben. Deze waarde is er vooral lokaal, in het dorp waar de kermis plaatsvindt. Het college erkent de waarde van de kermis bijvoorbeeld als economische spin-off voor de horeca, de sociale aspecten en de culturele en historische betekenis van kermissen.

Dat de kermiscultuur is opgenomen in de Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland bevestigt de tradities verbonden aan de kermissen. Het behoud van de kermis als immaterieel erfgoed is primair een verantwoordelijkheid voor de kermisbranche. Het college zal zich inspannen om een gunstig klimaat te scheppen voor het behoud van de kermissen als immaterieel erfgoed. Het college staat daarom open voor suggesties van de branche die bijdragen aan het behoud van de kermissen in Maasgouw. Het college denkt hierbij aan bijdragen anders dan in geld.

Het college zet zich in voor het behoud van kermissen maar stelt hieraan wel grenzen. Het college ziet het organiseren van kermissen niet louter als een financiële afweging van kosten en baten maar vindt wel dat er grenzen gesteld horen te worden aan de gemeentelijke uitgaven daarvoor. Het bijdragen aan het behoud van kermissen is geen exclusieve verantwoordelijkheid van de gemeente. Het college koppelt zijn inzet voor het behoud van kermissen aan de inzet van anderen die het belangrijk vinden dat de kermis behouden blijft, zoals inwoners, horecaondernemers en kermisexploitanten.

Visie op de kermissen in Maasgouw

- ❖ Het college zet zich in voor het behoud van kermissen maar stelt hieraan wel grenzen.
- ❖ Het college erkent de maatschappelijke waarde van kermissen.
- ❖ Het college staat open voor suggesties vanuit de kermisbranche die bijdragen aan het behoud van kermissen als immaterieel erfgoed.
- ❖ Het bijdragen aan het behoud van kermissen is geen exclusieve verantwoordelijkheid van de gemeente.

3. De gemeente organiseert de kermis in beginsel zelf

De gemeente Maasgouw organiseert de kermissen in beginsel zelf. De feitelijke uitvoering van de organisatie en coördinatie wordt gedaan door de kermismeester. De werkzaamheden maken deel uit van de werkzaamheden waarvoor het Servicecentrum MER verantwoordelijk is. De kermismeester wordt ook ingezet in de gemeente Roerdalen en Echt-Susteren. De kermisexploitanten hebben zich positief uitgelaten over de huidige

³ Redactie NH Nieuws, (2020, 17 juli), *Kermiscultuur moet immaterieel erfgoed worden*, NH Nieuws, geraadpleegd op 15 juni 2022 van <https://www.nhnieuws.nl/nieuws/270097/>

⁴ Redactie Loopings, (2021, 1 augustus), *Nederlandse kermiswereld wil erkend worden als immaterieel erfgoed*, Loopings, geraadpleegd op 15 juni 2022 van <https://www.loopings.nl/weblog/17410/Nederlandse-kermiswereld-wil-erkend-worden-als-immaterieel-erfgoed.html>

⁵ Vos, S, Dagblad De Limburger (2022, 4 augustus), *Kermis is nu officieel immaterieel erfgoed: mensen komen er voor terug naar de plaats van hun jeugd*.

⁶ Zie hiervoor: <https://www.immaterieelerfgoed.nl/nl/kermiscultuur>

gemeentelijke werkwijze. Het spreekt voor zich dat elke kermismeester ook zijn eigen ideeën en inbreng levert en op een eigen wijze zijn werkzaamheden invult. Zowel uit het inwonersonderzoek als uit de reacties van de kermisexploitanten blijkt dat een organiserende rol van de gemeente wordt verwacht. De organisatie van kermissen tegen betaling aan een commercieel bureau of (bestaande) stichting over te dragen is op dit moment niet nodig of zinvol en dus niet aan de orde.

In Maasgouw worden kermissen georganiseerd in de volgende kernen: Beegden, Heel, Linne, Maasbracht, Stevensweert, Thorn en Wessem. Indien een kermis in een van deze kernen naar het oordeel van de kermismeester niet langer binnen de geldende kaders haalbaar blijkt zal de gemeente geen kermis organiseren. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn wanneer kermisexploitanten geen belangstelling (meer) hebben in een standplaats. In dat geval zal de gemeente de kermis niet meer organiseren. Het college zal in dat geval wel de ruimte bieden aan de samenleving om zelf een kermis of kermisevenement te organiseren. De kermismeester kan in dat geval optreden als adviseur en samenwerkingspartner. Heldere afspraken over verantwoordelijkheden zijn belangrijk. Het is uitgesloten dat een initiatief de kermismeester opdrachten geeft. Mogelijke financiële gemeentelijke ondersteuning zal binnen huidige (subsidie)regelingen gevonden moeten worden. Anno 2024 wordt de kermis in Linne niet georganiseerd door de gemeente maar door een stichting.

De gemeente organiseert de kermis in beginsel zelf

- ❖ Het college organiseert de kermissen in Maasgouw in beginsel zelf.
- ❖ De uitvoering en coördinatie (kermismeester) wordt gedaan door het Servicecentrum MER.
- ❖ In Maasgouw worden kermissen georganiseerd in de volgende kernen: Beegden, Heel, Linne, Maasbracht, Stevensweert, Thorn en Wessem.
- ❖ Indien een kermis binnen de geldende kaders niet haalbaar blijkt, zal het college deze kermis niet (meer) organiseren. In dat geval biedt het college ruimte aan de samenleving om zelf een kermis of kermisevenement te organiseren.

4. Locaties en data

4.1. Locaties

Om een passende kermis met attracties te kunnen realiseren zijn geschikte locaties nodig. Het gaat dan om de kermis zelf maar bij enkele kermissen ook om ruimte voor de salonwagens. Vanwege de verbondenheid met het dorp en het immaterieel erfgoed dat de kermis vertegenwoordigt, wordt als uitgangspunt genomen dat een kermislocatie is gelegen in de kern/het centrum. De volgende locaties zijn aangewezen als kermislocaties.

Kern	Locaties (2024)
Beegden	Dorpsplein
Heel	Rector Driessenstraat
Linne	Markt
Maasbracht	Markt
Stevensweert	Kerkplein
Thorn	Parkeerplaats Aod Thoear
Wessem	Maasboulevard

Kermislocaties gemeente Maasgouw 2024

Het college kan besluiten om incidenteel of structureel een andere kermislocatie aan te wijzen. Daarbij blijft voorop staan dat een locatie bij voorkeur is gelegen in de kern/het centrum. Een wijziging van de kermislocatie zal tijdig worden gecommuniceerd naar inwoners en ondernemers. De geschiktheid van een kermislocatie wordt zo objectief mogelijk beoordeeld aan de hand van vier criteria: de omvang, de faciliteiten (water, elektra), de ondergrond (voldoende vlak) en de plek in of nabij de dorpskern. Voor een kermis is doorgaans een open, vlakke en harde ondergrond het beste.

Steeds vaker lijkt de kermis te botsen met andere belangen zoals vergroening of woningbouw. Zeker de wens om pleinen te vergroenen is een aanzienlijk risico voor de beschikbaarheid van geschikte kermislocaties in de dorpen. Kleine veranderingen in de openbare ruimte kunnen al een grote impact hebben op de kermis. Het college zal bij de (her)inrichting van de openbare ruimte het belang van de organisatie van de kermis nadrukkelijk meewegen. De kermismeester wordt nadrukkelijk en tijdig betrokken bij deze afweging en om advies gevraagd.

Locaties

- ❖ Uitgangspunt is dat een kermislocatie is gelegen in de kern/het centrum.
- ❖ De in dit beleid vastgelegde locaties worden zoveel als mogelijk gevolgd. Het college kan hier incidenteel of structureel van afwijken.
- ❖ Alternatieve kermislocaties worden beoordeeld aan de hand van de volgende criteria: de omvang, de faciliteiten (water, elektra), de ondergrond (voldoende vlak) en de plek in of nabij de dorpskern.
- ❖ Het college weegt bij de (her)inrichting van de openbare ruimte het belang van de organisatie van de kermis nadrukkelijk mee.

4.2. Data

Hierna volgt een overzicht van de kermisdata zoals deze traditioneel zijn 'bepaald'. Op dit moment is er geen aanleiding om alternatieve data te overwegen. Het kan desalniettemin voorkomen dat van de bekende data afgeweken moet worden. Dit kan aan de orde zijn als er minder exploitanten beschikbaar zijn omdat zij op een andere kermis meer kunnen verdienen. Dat kan dus ook een kermis in een andere gemeente zijn. Het kan ook voorkomen dat een kermislocatie op een beoogde datum niet beschikbaar is. Wijzigingen in de kermisdata worden tijdig gecommuniceerd met inwoners en ondernemers. Voor horecaondernemers kan dat van groot belang zijn vanwege de planning van festiviteiten tijdens de kermis. Andere ondernemers hebben bijvoorbeeld belang bij inzicht in de bereikbaarheid.

Kern	Kermiszondag
Beegden	Eerste zondag in oktober
Heel	Eerste zondag in september
Linne	Laatste zondag in augustus
Maasbracht	Laatste zondag van september
Stevensweert	Eerste zondag na 3 september
Thorn	Eerste zondag na 9 oktober. Is 9 oktober een zondag dan de daaropvolgende zondag
Wessem	Voorlaatste zondag in augustus

Kermisdata gemeente Maasgouw 2024⁷

Data

- ❖ De traditionele kermisdata zoals vastgelegd in dit beleid en zoveel mogelijk gevolgd. Het college kan hiervan afwijken. Afwijkingen worden tijdig gecommuniceerd met inwoners en ondernemers.

5. Financiële uitgangspunten

De tijd dat de kermissen in Maasgouw nog enig direct financieel voordeel opleverde voor de gemeente ligt inmiddels achter ons. Tegenwoordig staan er tegenover de uitgaven geen directe inkomsten meer. De grootste kostenposten voor de kermissen zijn de personeelskosten en de energiekosten. Al meerdere jaren wordt voor alle kermissen in de gemeente afgezien van het innen van pachtgelden en stroomheffing. De kermisexploitanten betalen dus niet voor hun standplaats en worden gratis voorzien van elektriciteit (en water). Dit beleid wordt voortgezet.

Er worden geen maximum(rit)prijzen gesteld. Het college gaat uit van marktwerking en het belang dat exploitanten hebben bij een redelijke prijs. Dit is ook in lijn met de nadrukkelijke wens van de kermisbranche. Het college dringt er bij de kermisexploitanten op aan dat bezoekers ook met contant geld kunnen betalen op de kermis.

Financiële uitgangspunten

- ❖ Kermisexploitanten betalen geen pachtgelden en geen kosten voor elektriciteit en water.
- ❖ Er worden geen maximumprijzen gesteld.
- ❖ Het college dringt er bij kermisexploitanten op aan dat bezoekers ook met contant geld kunnen betalen op de kermis.

⁷ Opgave kermismeester

6. Juridische aspecten en regeldruk

Kermissen worden gereguleerd door een veelheid aan wet- en regelgeving⁸. Het gaat daarbij om Europese, nationale en lokale regels. Het gaat om bijvoorbeeld regels en voorwaarden voor verpachtingen en om regels voor evenementen. Maar ook moet gedacht worden aan regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening, brandveiligheid, de keuring van attracties, (voedsel)veiligheid en regels over toegankelijkheid, alcohol en geluid. En uiteraard brengt het complex aan regels handhavingsvragen met zich mee bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid.

De administratieve lasten voor de gemeente en voor de kermisexploitanten zijn momenteel beperkt. Het college wil dit graag zo houden en zal de regeldruk voor kermisexploitanten in de toekomst zo veel mogelijk beperken. Voor alle kermissen in de gemeente geldt dat er thans sprake is van een evenementenmelding in plaats van een evenementenvergunning. Gelet op de omvang van de kermissen in Maasgouw is een eenvoudig verpachtingsproces mogelijk. Voor kermisexploitanten moet een duidelijk en transparant verpachtingsproces gelden. De verpachtingsvoorwaarden moeten begrijpelijk en zo bondig mogelijk zijn.

Juridische aspecten en regeldruk

- ❖ Het college beperkt zoveel mogelijk de regeldruk voor kermisexploitanten.
- ❖ De gemeente hanteert een duidelijk en transparant verpachtingsproces.
- ❖ De verpachtingsvoorwaarden zijn begrijpelijk en zo bondig mogelijk.

7. Openbare orde en veiligheid

Helaas worden kermissen ook wel eens geconfronteerd met overlast en wangedrag. In Maasgouw zijn er geen signalen dat overlast of wangedrag op de kermissen de laatste jaren toeneemt. Over het algemeen verlopen de kermissen in Maasgouw rustig. Ook het aantal klachten over overlast is beperkt. Desalniettemin is het belangrijk om het verloop van de kermissen steeds te evalueren en waar nodig nadere afspraken te maken in het kader van handhaving en toezicht en waar nodig interventies te plegen. Goede communicatie met omwonenden en met nabijgelegen ondernemers kan het draagvlak bevorderen. Ook na sluitingstijd van de kermis zijn er tot op heden nauwelijks incidenten in Maasgouw. Toch roept een incident in 2019 waarbij een vernieling heeft plaatsgevonden de vraag op of (nacht)beveiliging gewenst is. Het college ziet in dit ene incident geen aanleiding om (nacht)beveiliging in te zetten.

Openbare orde en veiligheid

- ❖ Op dit moment geven de kermissen geen aanleiding om extra maatregelen te treffen in het kader van de openbare orde en veiligheid.
- ❖ Het college zet vooralsnog geen (nacht)beveiliging in bij de kermissen.

8. Duurzame en inclusieve kermis

De gemeente Maasgouw staat voor duurzaamheid en een inclusieve samenleving en is 'Global Goals-gemeente'.

8.1. Duurzaamheid

Bij een duurzame kermis gaat het om zowel het handelen van de gemeente als om het handelen van kermisexploitanten. Voor de gemeente gaat het vooral om het gebruik van duurzame energie. De bestaande stroomkasten bieden onvoldoende vermogen waardoor aggregaten moeten worden gehuurd. Deze tot op heden gehuurde aggregaten werken op diesel. Hoewel het college graag het gebruik van duurzame energie faciliteert is duurzame energie voor evenementen nog volop in ontwikkeling waardoor een betaalbare duurzame oplossing voor de kermissen in Maasgouw nog niet mogelijk bleek. Het college vindt het belangrijk om de ontwikkelingen op het gebied van duurzame energie-oplossingen goed te volgen steeds opnieuw de mogelijkheid voor een duurzame keuze te overwegen. De kermismeester zal zich daartoe inspannen. De beleidsmedewerkers duurzaamheid kunnen hierbij adviseren. Voor de kermisexploitanten gaat het vooral om verduurzaming van attracties en het transport. Hoewel de kermissector zich bewust is van de noodzaak tot verduurzaming en hierin ook investeert bijvoorbeeld door ledverlichting, zijn er ook zorgen over de groei van milieuzones. Het college is niet voornemens om milieuzones in te voeren in de gemeente Maasgouw. Het college wil wel graag exploitanten

⁸ Vereniging van Nederlandse Gemeenten (2023, september) *Wegwijzer gemeentelijk kermisbeleid, 'een mooie traditie'*

aanmoedigen om te investeren in bijvoorbeeld duurzame attracties. Het college bekijkt in overleg met de kermismeester op welke wijze positieve prikkels mogelijk zijn.

Duurzaamheid

- ❖ Het college spant zich in om een zo duurzaam mogelijke maar betaalbare kermis te organiseren.
- ❖ Het college is niet van plan om milieuzones in te voeren.
- ❖ Het college bekijkt op welk wijze positieve prikkels mogelijk zijn voor duurzame investeringen door kermisexploitanten.

8.2. Inclusie

Het college staat voor een inclusieve samenleving. Dat betekent dat ook een kermis als cultureel evenement voor iedereen toegankelijk moet zijn. Natuurlijk gaat het dan om verplichtingen die volgen uit het VN-Verdrag Handicap maar inclusie gaat om meer dan dat. De kermis is er voor iedereen maar deze vorm van vermaak is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Waar nodig zal het college aan kermisexploitanten verzoeken om de toegankelijkheid te bevorderen of te verbeteren, bijvoorbeeld door te verzoeken om hogere in- en uitstapmogelijkheden te creëren. Het college zal zich in overleg met de beleidsmedewerker inclusie de mogelijkheden verkennen om bijvoorbeeld voor een paar uren een prikkelarme kermis te houden. De beleidsmedewerker inclusie adviseert aan de kermismeester hoe de kermis zo inclusief mogelijk kan worden georganiseerd. In overleg met de beleidsmedewerker inclusie zal indien nodig ook het Maasgouwse Sociaal Inclusie Panel om advies worden gevraagd. Ook wil het college zich inzetten voor een constructieve samenwerking met zorginstellingen bij de organisatie van de kermis te Heel.

Inclusie

- ❖ Het college zet zich in voor een zo inclusief mogelijke kermis.
- ❖ Het college wil verkennen of een prikkelarme kermis mogelijk is.
- ❖ Het college zet zich in voor een constructieve samenwerking met zorginstellingen bij de organisatie van de kermis te Heel.

9. Overige aspecten

9.1. Gevarieerde kermis maar niet betalen voor attracties

Een kritiekpunt op de kermissen in het inwonersonderzoek is dat de attracties niet voldoen aan de verwachtingen. Het college spant zich in om een zo leuk mogelijke kermis met voldoende variatie te organiseren. Het is echter van belang om hier realisme in het oog te houden. Kermisexploitanten hebben immers een commercieel belang: het innemen van een standplaats moet rendabel zijn. Het is een illusie om te denken dat een exploitant van een grote attractie zoals een reuzenrad bereid zal zijn in een klein dorp een standplaats in te nemen. Het college zal geen attracties gaan huren of kermisexploitanten betalen om een standplaats in te nemen. Nog afgezien van het gegeven dat financiële middelen ontbreken, vindt het college dat het belang van een goede kermis niet zo ver gaat dat kermisexploitanten betaald zouden moeten worden door de gemeente. Als een kermis voor een kermisexploitant commercieel onvoldoende interessant is houdt het naar het oordeel van het college op.

Gevarieerde kermis maar niet betalen voor attracties

- ❖ Het college spant zich in om een zo leuk mogelijke kermis met voldoende variatie te organiseren.
- ❖ Het college zal geen attracties huren of kermisexploitanten betalen om een standplaats in te nemen.

9.2. Samenwerking tussen kermisexploitanten en horecaondernemers

Uit de gesprekken met kermisexploitanten volgt dat er een zekere spanning bestaat tussen horecaondernemers en kermisexploitanten omdat de indruk bij verschillende kermisexploitanten bestaat dat de horeca de kermis vooral ziet als decor én met hun activiteiten concurreert met de kermis. De kermisexploitanten zouden graag zien dat er meer samengewerkt wordt met horecaondernemers, maar zij zien tegelijkertijd belemmeringen omdat kermisexploitanten slechts enkele dagen in de gemeente zijn. Enkele horecaondernemers geven aan graag meer afstemming te willen zien tussen kermisexploitanten, horecaondernemers en gemeente. Het college ziet kansen in meer samenwerking tussen kermisexploitanten en horecaondernemers en vindt dit een primaire verantwoordelijkheid van partijen zelf. Concreet betekent dit dat de gemeente niet als 'kartrekker' zal optreden

maar dat de kermismeester wel bereid is adviserend deel te nemen aan een overleg tussen kermisexploitanten en horecaondernemers. Initiatieven uit het dorp kunnen hier mogelijk ook een verbindende rol vervullen. Het college is bereid waar nodig vanuit het leefbaarheidsfonds hierin te faciliteren binnen de geldende kaders.

Samenwerking tussen kermisexploitanten en horecaondernemers

- ❖ Samenwerking tussen kermisexploitanten en horecaondernemers is een primaire verantwoordelijkheid van partijen zelf.
- ❖ Het college staat achter deze mogelijke samenwerking en is bereid hierin te adviseren en binnen de kaders van het leefbaarheidsfonds te faciliteren.

9.3. Extra activiteiten op de kermis

Mogelijk kunnen extra activiteiten bij of op een kermis de kermis aantrekkelijker maken. Belangrijk hierbij is dat deze activiteiten niet concurreren met de kermis zelf. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat een horecaondernemer een gratis springkussen plaatst. Aan de andere kant kan er een positieve dynamiek op de kermis ontstaan als er activiteiten op de kermis worden georganiseerd zoals de aanwezigheid van een clown, mascottes, 'meet & greets', schminken, optreden van een lokale muziekvereniging enzovoort. Ook andere dorpsactiviteiten zoals toneel of spellen kunnen de kermis aantrekkelijker maken. Het college staat hier positief tegenover maar ziet als het gevolg van het ontbreken van personele (ambtelijke) capaciteit bij de kermismeester én het ontbreken van financiële middelen weinig tot geen ruimte om extra activiteiten te organiseren. Het college ziet hier bij uitstek een rol weggelegd voor initiatieven vanuit de samenleving.

Extra activiteiten op de kermis

- ❖ Het college staat positief tegenover extra activiteiten op de kermis mits deze activiteiten niet concurreren met de kermis zelf.
- ❖ Het college ziet weinig tot geen ruimte om dergelijke activiteiten zelf te organiseren. Het college ziet hier bij uitstek een rol weggelegd voor initiatieven vanuit de samenleving.

9.4. Initiatieven uit de samenleving

In 2016 is besloten om inwoners de ruimte te geven initiatief te ontwikkelen om de kermis aantrekkelijker te maken⁹. Deze ruimte voor initiatieven wordt voortgezet. Hierbij wordt door de kermismeester samengewerkt met initiatiefnemers maar worden ook duidelijke afspraken gemaakt over rollen en verantwoordelijkheden. Het uitgangspunt is dat de organisatie van de kermis en dus het plaatsen van attracties en de keuzes die daarbij gemaakt worden een exclusieve verantwoordelijkheid is van de kermismeester. Dit is uiteraard anders indien een initiatief de volledige organisatie overneemt. Zie hiervoor hoofdstuk 3.

De kermismeester staat open voor suggesties van initiatieven en zal altijd het belang van een zo goed en gevarieerd mogelijke kermis nastreven. Hetgeen in de vorige paragraaf is vermeld is van toepassing. De dorpscontactpersoon zal optreden als verbinder en initiatieven van inwoners in brede zin ondersteunen en adviseren.

Naast de mogelijkheden voor subsidiëring uit het leefbaarheidsfonds, kunnen initiatieven op zoek gaan naar alternatieve fondsen wanneer ze deze nodig hebben. Ook (horeca)ondernemers kunnen mogelijk een (financiële) bijdrage leveren.

Initiatieven uit de samenleving

- ❖ Het college geeft inwoners ruimte om activiteiten te ontplooiën om de kermis aantrekkelijker te maken. Daarbij worden afspraken gemaakt met de kermismeester.
- ❖ Het uitgangspunt is dat de organisatie van de kermis en dus het plaatsen van attracties en de keuzes die daarbij gemaakt worden een exclusieve verantwoordelijkheid is van de kermismeester.

⁹ <https://grenslandactueel.com/2017/01/maasgouw-wil-kermis-weer-volksfeest-laten/>

9.5. Promotie

De dorpskermissen in Maasgouw hebben een sterk lokaal karakter. Dat betekent dat de kermissen vooral door inwoners van het dorp zelf worden bezocht. Horecaondernemers zetten bij hun activiteiten tijdens de kermisdagen soms ook in op bezoekers uit andere dorpen. Gebruikelijk is dat vanuit de gemeente voor aanvang van de kermis een spandoek met de aankondiging van de kermis bij de komborden wordt opgehangen. Daarnaast worden de kermissen ook vermeld in de evenementenkalender op www.gemeentemaassgouw.nl. Indien er bijzondere omstandigheden zoals een nieuwe locatie of extra, speciale activiteiten aan de orde zijn kan aanvullende communicatie zinvol zijn.

De samenwerking tussen kermisexploitanten en horecaondernemers en mogelijke lokale initiatieven wil het college ondersteunen door extra promotie te faciliteren. Het door de gemeenteraad beschikbaar gestelde budget bepaalt de mogelijkheden. In 2025 wordt daarvoor een pilot gestart voor de duur van één jaar. Na afloop zal de aanpak worden geëvalueerd en zal via de begroting indien nodig een voorstel worden gedaan voor de aanpak van 2026 en verder.

Promotie

- ❖ Het college zal de kermis promoten via spandoeken/banners en door plaatsing op de (digitale) evenementenkalender.
- ❖ Binnen het door de raad vastgestelde budget is er ruimte voor extra promotie ter ondersteuning van samenwerking tussen kermisexploitanten, horecaondernemers en mogelijke lokale initiatieven.